

3836433 PHPH/M :สาขาวิชาเอก : โภชนาวิทยา ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

ศัพท์ที่สำคัญ : น้ำนมเหลือง / นมแม่อุ้ม / ปริมาณกรดไขมัน

นักสกรณ ของสกุล : การศึกษาเปรียบเทียบปริมาณกรดไขมันในน้ำนมเหลืองกับนมแม่อุ้ม

(THE COMPARISON OF FATTY ACIDS COMPOSITION IN HUMAN COLOSTRUM AND MATURE MILK) อ. ที่ปรึกษา : คุณฉวี สุทธิปริยาศรี Dr.P.H., วังเคื่อน ปิ่นดี วท.ม. (จีวสถิติ), วท.ม.

(สาธารณสุขศาสตร์), วิไลศรี ลิ้มปทุมอม วท.บ.(เคมี), M.Sc. (Chemistry), อุรุษา เทพพิสัย พ.บ., DIP. American board of OB-GYN 68 หน้า ISBN 974-589-665-9

ปัจจุบันผู้หญิงมีบทบาททางสังคมมากขึ้น การเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่จึงน้อยลงและมีกรดไขมันที่สำคัญอยู่หลายตัวที่มีความจำเป็นต่อระบบประสาท จอตาและอาจมีผลต่อการพัฒนาสมองของทารก การศึกษารังนี้เป็นการศึกษาแบบสำรวจเชิงวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ กลุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มคัดเลือกครั้งแรก มีสุขภาพดี อายุ 18 - 35 ปี จำนวน 32 คนมาคลอดที่โรงพยาบาลพระนั่งเกล้าและโรงพยาบาลชลประทาน จังหวัด นนทบุรี ระหว่างเดือน มิถุนายน - สิงหาคม 2540 เก็บตัวอย่างน้ำนมในวันที่ 2 และ 30 หลังคลอด ใช้แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสำรวจอาหารบริโภคย้อนหลัง 24 ชั่วโมงเป็นเวลา 3 วัน สกัดน้ำมันโดยใช้เครื่อง GC ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปริมาณกรดไขมันโดยใช้สถิติ Paired t - test และศึกษาความสัมพันธ์ปริมาณกรดไขมันในอาหารบริโภคกับปริมาณกรดไขมันในนมแม่อุ้มโดยใช้สถิติ Pearson's Correlation

ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยปริมาณกรดไขมันอิ่มตัว 12:0 14:0 20:0 ในน้ำนมเหลืองต่ำกว่าในนมแม่อุ้ม ส่วนค่าเฉลี่ยปริมาณกรดไขมันไม่อิ่มตัว 16:0 17:0 18:0 ในน้ำนมเหลืองสูงกว่าในนมแม่อุ้ม ค่าเฉลี่ยปริมาณกรดไขมันไม่อิ่มตัวที่มีพันธะคู่ 1 พันธะ 18:1 n9 20:1 n9 ในน้ำนมเหลืองต่ำกว่าในนมแม่อุ้ม ส่วนค่าเฉลี่ยปริมาณกรดไขมันไม่อิ่มตัวที่มีพันธะคู่มากกว่า 1 พันธะ 16:1 n7 ในน้ำนมเหลืองสูงกว่าในนมแม่อุ้ม ค่าเฉลี่ยปริมาณกรดไขมันไม่อิ่มตัวที่มีพันธะคู่มากกว่า 1 พันธะ 18:2 n6 ในน้ำนมเหลืองต่ำกว่าในนมแม่อุ้ม ส่วนค่าเฉลี่ยปริมาณกรดไขมันไม่อิ่มตัวที่มีพันธะคู่มากกว่า 1 พันธะ 18:3 n6 18:3 n3 20:2 n6 20:3 n6 20:4 n6 20:5 n3 22:6 n3 ในน้ำนมเหลืองสูงกว่าในนมแม่อุ้ม ความสัมพันธ์ระหว่างกรดไขมันไลโนเลอิกในอาหารกับนมแม่อุ้มมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.02 การศึกษารังนี้จะเห็นว่ากรดไขมันไม่อิ่มตัวที่มีพันธะคู่มากกว่า 1 พันธะในน้ำนมเหลืองสูงกว่าในนมแม่อุ้ม จึงควรมีการแนะนำการเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่ในช่วง 1 - 5 วันแรกหลังคลอดและส่งเสริมการบริโภคอาหารประเภทเมล็ดพืชซึ่งนำมาผลิตน้ำมันปรุงอาหาร ผักสีเขียว ปลาและสัตว์ทะเลแก่แม่หลังคลอดในช่วงระยะที่ให้นมบุตรให้มากขึ้นจะเป็นผลที่ดีต่อการพัฒนาสมอง ระบบประสาท จอตาของทารกที่ดีต่อไป